

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 3. 4. 2023

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho po zapracovaní pripomienok na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 2 zásadné pripomienky. Z toho bola 1 pripomienka akceptovaná a 1 pripomienka neakceptovaná.

Pripomienka s pretrvávajúcim rozporom:

Navrhujeme v § 31a ods. 1 zachovať podmienku, aby zamestnanec mohol absolvovať vyšetrenia na pre priznanie choroby z povolania na špecializovanom pracovisku **so sídlom najbližšie k miestu pracoviska fyzickej osoby.**

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava § 31a ods. 1 zákona - vypustenie textu „so sídlom najbližšie k miestu pracoviska fyzickej osoby“ – **umožní posudzovanej osobe absolvovať posudky a vyšetrenia lekárom s potrebnou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností na ktoromkoľvek pracovisku v záujme priznania profesionálnej choroby z povolania.** Regionálne úrady verejného zdravotníctva, ako aj kliniky pracovného lekárstva so sídlom najbližšie k miestu bydliska posudzovanej osoby majú ucelené a najobjektívnejšie poznatky pri posudzovaní profesionality ochorení poznajúc podmienky výkonu práce u zamestnávateľov vo svojom regióne.

Širšie vymedzenie teritória bude znamenať **turistiku zamestnancov do kliník a regionálnych úradov, ktoré nepoznajú špecifiká konkrétneho zamestnávateľa.** To môže viesť k odlišnej rozhodovacej praxi pri uznávaní chorôb z povolania v budúcnosti.

Zmeny v znení zákona predloženého na rokovanie HSR:

- oproti návrhu v MPK bola už v návrhu predloženého na rokovanie HSR doplnená **nová povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu aj pre fyzické osoby, ktoré sa uchádzajú o zamestnanie (uchádzač o zamestnanie),**

- znenie ustanovenia je nejasné a možno ho interpretovať tak, že **zdravotnú spôsobilosť by mal zamestnávateľ prezisťovať u všetkých osôb, ktoré čo i len prejavia záujem o prácu u zamestnávateľa a zúčastnia sa výberového konania** – to je v praxi absolútne nerealizovateľné,
- **žiadame predkladateľa o bližšie vysvetlenie dôvodu a rozsahu návrhu**, resp. požadujeme **vypustiť novelizačný bod v celom rozsahu** (príp. povinnosť vymedziť len na tzv. predzmluvné vzťahy).

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah návrhu zákona

- dopĺňa sa definícia viacerých pojmov: objektivizácia faktorov životných podmienok, hygienicko-epidemiologický režim, činnosti týkajúce sa dezinfekcie a sterilizácie, nebezpečná nákaza, dezinsekcia a deratizácia a pod.

Rozšírenie pôsobnosti a kompetencií Úradu verejného zdravotníctva:

- ÚVZ je povinné vykonať 1x za 5 rokov pravidelný výkon imunologického prehľadu o stave odolnosti populácie voči prenosným chorobám,
- ÚVZ sa stáva orgánom príslušným za hlásenie, konzultáciu, podanie žiadosti o zavedenie nových potravín,
- vykonáva dohľad nad ponukou a predajom kozmetických výrobkov,
- ÚVZ/RÚVZ nebudú povinné posudzovať územnoplánovacie podklady, ale len strategické a územné plány, ak predmetná stavba ovplyvňuje zdravé životné či pracovné podmienky,
- povinnosť predkladať orgánu verejného zdravotníctva na schválenie zotavovacie podujatie sa mení na oznamovaciu (najmenej 7 dní pred začiatkom konania),
- povinnosť predkladať orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie návrh na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb sa mení na oznamovaciu (min. 10 dní vopred).

Odborné spôsobilosti

- v zákone prichádza k celkovej reorganizácii ustanovení o odborných spôsobilostiach (§ 15 a § 16),
- pre jednotlivé typy odborných spôsobilostí sa vytvárajú samostatné ustanovenia (§ 16a až § 16r) - ide o tie isté odborné spôsobilosti z doterajšej právnej úpravy, ktoré sa iba viac precizujú,
- dopĺňa sa: v prípade neodkladného výkonu dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov je potrebné oznámiť začiatok činnosti najneskôr do 24 hodín, inak stále platí 48 hodín od začiatku.

Ďalšie zmeny

- prevádzkovateľ solária nemôže poskytovať služby osobám mladším ako 18 rokov,
- prevádzkovateľom zariadení pre deti a mládež sa zavádza povinnosť viesť zoznam osobných údajov potrebných na prijatie protiepidemických opatrení,
- subjekty zodpovedné za prevádzku zdrojov hluku sa budú môcť zbaviť zodpovednosti za ochranu užívateľov, ak preukážu, že táto povinnosť mala byť v čase realizácie stavby splnená,

- zamestnávateľ bude povinný zástupcom zamestnancov okrem kópie posudku poskytnúť aj kópiu záznamu o posúdení rizika,
- do zákona sa dopĺňa povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu aj pre fyzické osoby, ktoré sa uchádzajú o zamestnanie (uchádzač o zamestnanie),
- zamestnávateľ je povinný uchovávať lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu 10 rokov od skončenia práce, 20 rokov pri výkone práce v 3. a 4. kategórii a 40 rokov pri karcinogénoch, mutagénoch a biologickom faktore,
- zoznam faktorov práce a pracovného prostredia, ktorým sú zamestnanci exponovaní pri práci sa dopĺňa o faktor intenzívne pulzné svetlo (IPL).

Pracovná zdravotná služba

- dopĺňa sa povinnosť PZS spolupracovať so zamestnávateľom pri prešetrovaní podozrenia (alebo ohrozenia) na chorobu z povolania,
- vypracováva pre zamestnávateľa návrh na zaradenie prác do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, alebo návrh na jeho zmenu alebo vyradenie prác

Opätovné posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu

- zavádza sa 30-dňová lehota, v rámci ktorej bude možné požiadať o opätovné posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu (doteraz bez časového limitu).

Uznanie choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania

- príslušný orgán verejného zdravotníctva, ktorý prešetroval podozrenie na chorobu z povolania, poskytne zamestnancovi kópiu celého stanoviska a zamestnávateľovi len jeho záver (zamedzenie prístupu k údajom o diagnóze posudzovanej osoby).

Predpokladaná účinnosť: 1. mája 2023